

YGS 2017

1. O, İdealar Kuramı'nın tekil varlıklar dünyası ile tümel idealar dünyasını gereksiz ve haksız bir şekilde birbirinden ayırdığını ve onları birbirleriyle birleştirme yönündeki çabalarının sonuçsuz kalmak durumunda olduğunu düşünür ve bu iki dünyayı birbirine yaklaştırmak, birleştirmek ister. Bu yönde olmak üzere idealara ilişkin varlık kuramı içinde büyük bir değişiklik yaparak ideaların ve kendi terminolojisiyle formların tekil varlıkların üstünde veya dışında bulunmadıklarını, onlardan bağımsız olmadıklarını, tersine "onların içinde, onlara içkin" olduklarını savunur.

Bu parçada ifade edilen görüşleri savunan filozof aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Platon
- B) Hegel
- C) Aristoteles
- D) Descartes
- E) Herakleitos

AYT 2019

2. Yapılabilecek bütün üçgen tanımları, üçgenin özünü verir. Bu tanımlar üçgenin varlığı konusunda bize bir bilgi vermez; hatta üçgenin var olmasını zorunlu kılmaz. O hâlde bir şeyin özü sadece "Bu nedir?" sorusunun cevabıdır. Farabi'ye göre de şeyler özünde varlıklarını barındırmaz. Kendisine varlık veren bir varlık olmadıkça her öz, sadece bir kavram olarak kalır ve gerçekleşmez. Dolayısıyla evren, insan, ağaç ve benzeri bütün özler varlığını sonradan elde etmiş varlıklardır. Bu durumda onları varlığa getiren; özünde var olmayı içeren, yani var olmaması düşünülmemeyen başka bir varlık olmalıdır. Biricik olan bu varlık da var olmak için başka bir varlığa ihtiyaç duymayan Tanrı'dır.

Farabi'nin varlık anlayışını yansıtan bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Form kazanmadıkça madde var olamaz.
- B) Şeyler, özlerini gerçekleştirdiğinde varlığa gelir.
- C) Zorunlu varlığın dışındaki her şey mümkün varlıktır.
- D) Töz, özünde değişmeden kalandır.
- E) Varlıklar, tek bir gerçekliğin görünüşleridir.

TYT 2018

3. Gazali, doğadaki nedenselliğe yönelik şüpheli bir yaklaşım sergiler. Ona göre filozoflar, doğadaki düzeni doğa yasası dedikleri ilkelere açıklar. Buna göre doğada olup biten hiçbir şey bu ilkelere aykırı olamaz. Ancak Gazali için filozofların nedensellik dedikleri şey, terimlerin ve bu terimlere karşılık gelen nesnelerin birbirini gerektirmesi değil, olayların birbiri ardı sıra gelmesinden ibarettir. Çünkü ateş ile yanma arasındaki ilişkiye bakıldığında ateşin yakmayabileceğini düşünmek mantıksal olarak çelişkili değildir.

Gazali'nin bu parçada nedensellik ile ilgili düşüncesini aşağıdakilerden hangisi ifade etmektedir?

- A) Doğadaki her şey doğal nedenlerden meydana gelir.
- B) Aynı koşullar altında hep aynı sonuçlar ortaya çıkar.
- C) Neden sonuç ilişkisi tanrısal iradenin sonucudur.
- D) Doğa denilen karmaşık yapıda, mucize veya rastlantı söz konusu değildir.
- E) Neden ve sonuç arasında doğada zorunlu bir ilişki yoktur.

OGM
MATERYAL

TYT 2018

4. Beynin fotoğrafı, zihnin veya bilincin fotoğrafı değildir. Fiziksel bir şey olmadığı için zihnin bir fotoğrafı olamaz. Bu yüzden büyük olasılıkla kaynağı zihin olduğu için bir inancın, düşüncenin, algının, imgelemin, arzunun ve duygunun fotoğrafını da çekemeyiz. Çünkü zihin ve beden birbirinden farklı iki tözdür. Düşünmemizi sağlayan beynimiz değil zihnimizdir.

Bu parçadaki görüşler aşağıdaki varlık anlayışlarından hangisiyle açıklanır?

- A) Herakleitos'un oluşu esas alan anlayışı
- B) Descartes'ın düalist anlayışı
- C) Husserl'in fenomenolojik anlayışı
- D) Hegel'in idealist anlayışı
- E) La Mettrie'nin maddeci anlayışı

TYT 2019

5. La Mettrie'ye göre insanlar ve hayvanlar yaylar kümesinden oluşan birer makineydi. Ancak insan, hayvana göre daha karmaşık bir makineydi ve aralarında eğer bir fark varsa bu fark yayların yerleriyle ilgili olabilirdi. Dolayısıyla La Mettrie için ruh da tüm makinenin ana yayı gibi ele alabileceğimiz bir hareket ilkesi veya bedenin duyarlı bir maddi kısmından ibaretti. Bu sistemin diğer tüm kısımları da sadece beynin bir çeşit işleviydi.

La Mettrie'nin bu görüşlerinden aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Beden ile ruh insan varoluşunun farklı görünümleridir.
B) Ruh, tek gerçeklik olan maddeye indirgenerek açıklanabilir.
C) Hayvanlardan farklı olarak insanın özü, ölümsüz ruhudur.
D) İnsan, farklı niteliklere sahip iki tözden; madde ve ruh-tan oluşur.
E) Bedeni harekete geçiren ruh, tinsel yaşam ilkesidir.

YGS 2013

6. Descartes, Metot Üzerine Konuşma adlı kitabına sağduyunun eşit olarak dağıtıldığını söyleyen cümleyle başlar. Ona göre bunun kanıtı, başka konularda kendilerine verilenle yetinmeyen insanların, sağduyu söz konusu olduğunda kendilerinde bulunandan şikâyetçi olmamasıdır. Sağduyu doğruyu yanlıştan, iyiyi kötünden ayırma yetisidir. Sağduyu eşit dağıtılmış olduğuna göre, bütün insanların aynı konularda aynı sonuçlara varması gerekirdi. Ancak öyle olmadığını, aynı konularda akıl yürüten insanların farklı farklı sonuçlara vardıklarını görüyoruz. Bunun nedeni farklı yollardan akıl yürütmeleridir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Aynı biçimde akıl yürütenler aynı sonuçlara varırlar.
B) Herkes kendi sağduyusundan hoşnuttur.
C) Aynı konularda farklı sonuçlara varılmasının nedeni sağduyu eksikliğidir.
D) Sağduyu, ahlak alanında doğruya ulaşmamızda yardımcı olabilir.
E) Sağduyu; iyinin, kötünün, doğrunun, yanlışın farkında olma yetisidir.

TYT 2020

7. Doğuştan ilkeler olsaydı bunların, çocuklarda yetişkinlerde olduğundan daha belirgin olması beklenirdi çünkü çocuklar yerel âdetlerden daha az etkilenmiştir ve daha az dünya deneyimine sahiptir. Çocuklarda böyle ilkeler bulunmadığına göre doğuştan getirilen herhangi bir mantık ilkesi de ahlak ilkesi de yoktur.

Bu parçada ileri sürülen görüş aşağıdaki filozoflardan hangisinin bilgi anlayışına uygundur?

- A) Descartes
B) Spinoza
C) Kant
D) Platon
E) Locke

YGS 2015

8. Kant'la birlikte felsefede devrim sayılabilecek bir görüş değişikliği gerçekleşti. Kant bu alanda kendinden önceki filozoflara ait rotayı tersine çevirdi: Zihin bilinebilen şeyle uyumlu olmak durumunda değildi; bilinebilen şeyin, zihinle uyumlu olması gerekirdi.

Kant'ın bu parçadaki görüşü, aşağıdaki yargılardan hangisiyle ifade edilebilir?

- A) Anlama yetisi kendi yasalarını doğaya dikte eder.
B) İnsan zihni boş bir şekilde dünyaya gelir.
C) Dünyada her zaman metafizik var olacaktır.
D) Ben yoksam bütün dünya yok olur.
E) Bizler bilinçli seçimlerimizle eylemde bulunuruz.

ÖSS 1999

9. Hegel'e göre felsefe, nesnelerin düşünceyle görülmesi, düşünceyle ele alınmasıdır. Düşünme kendi kendisiyle beslenir; dışarıdan sağlanacak bir gerece gerek yoktur. Hegel gerçeğe, deneye hiç başvurmadan düşünceyle ulaşmaya çalışır.

Hegel'in bu yaklaşımında temel aldığı görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilginin kaynağı duyumlar değil, akıldır.
B) Doğuştan gelen hiçbir kavram yoktur, tüm kavramlar yaşantılar yoluyla kazanılır.
C) Bilgi ancak mistik bir sezgi ile elde edilir.
D) Düşünme yetisi bireyin algıladıklarıyla sınırlıdır.
E) Düşünce yalnızca bir eylem aracıdır ve ancak bir araç olarak değer taşır.

YGS 2015

10. Bilimlerin keşfi için önerdiğim yol, düşüncelerin keskinliğine ve güçlülüğüne çok az şey bırakır. Tersine tüm düşünceleri ve anlayışları neredeyse aynı düzeye yerleştirir. Tıpkı düz bir çizgi ya da kusursuz bir daire çizmede olduğu gibi, eğer tek başına elle yapılıyorsa her şey elin titremesine ve alışkanlığına bağlıdır. Oysa bu, cetvel veya pergel yardımıyla çiziliyorsa ya ele çok az bağlıdır ya da hiç bağlı değildir.

Francis Bacon'un Novum Organum adlı eserinden alınan bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Bilimsel bilgi
- B) Bilimsel yöntem
- C) Bilimsel etkinlik
- D) Bilimsel ürün
- E) Bilimsel yasa

YGS 2010

11. Bir paradigmanın açıklayamadığı olgular, sorular, durumlar yani anomaliler ortaya çıktığında o paradigmanın taraftarları ya bu durumu görmezden gelir ya da hâlâ olguları bu paradigmayla açıklama çabasını sürdürürler. Ama asla bu paradigmadan vazgeçmezler. Bu durum, gece kaybettiği anahtarını arayan adamın, anahtarını, düşürdüğü sokağın karanlık köşesinde değil de ışığın daha iyi olduğu sokak lambasının altında aramasına benzer.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi paradigma değişimini güçleştiren etmendir?

- A) Olgulardaki niceliksel değişimi fark edememe
- B) Olguları kurama uydurmaya çalışma
- C) Benimsenen kuramların yetersiz oluşu
- D) Nesnel bakıştan yoksun olma
- E) Ölçüm araçlarının kurama göre hazırlanmış oluşu

YGS 2016

12. Şimdiye kadar gördüğümüz tüm kuğuların beyaz olmasından çıkardığımız "Tüm kuğular beyazdır." sonucu, gelecekte göreceğimiz tüm kuğuların beyaz olacağını ifade eder. Ancak, biz geleceği henüz yaşamadık ve gelecekte siyah bir kuğu görmeyeceğimizi bilmiyoruz.

Karl Popper'ın bu gerekçeyle, pozitivist bilim anlayışında karşı çıktığı temel ölçüt, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğrulanabilirlik
- B) Yanlışlanabilirlik
- C) Uygulanabilirlik
- D) Açıklanabilirlik
- E) Sınanabilirlik

YGS 2013

13. Bentham tarafından formüle edilmiş olduğu şekilde faydacılık ilkesinin söylediği şudur: En fazla sayıda insana en büyük (maksimum) ölçüde mutluluk sağlayan bir eylem, doğru eylemdir.

Bu parçaya göre, faydacılık aşağıdakilerden hangisini doğru bulur?

- A) Bana dokunmayan yılan bin yaşasın.
- B) Her şey karşılıklıdır.
- C) Her ülke kendi çıkarlarından sorumludur.
- D) Yurtta barış, dünyada barış.
- E) Her koyun kendi bacağından asılır.

YGS 2016

14. Değişmez bir insan doğası yoktur. İnsanı var eden sadece kendi eylemleridir. Yani, insan önce var olur ve ardından kendi eylemleri ile kendi özünü ve doğasını oluşturur. Bu özü oluştururken yapabileceği eylemleri kısıtlayan, kendi iradesi dışında hiçbir güç yoktur. Bu durumun en önemli sonuçlarından biri, insanın eylemlerinde tamamen özgür olduğu gerçeğidir.

Bu parçadaki düşünceler, aşağıdaki görüşlerden hangisine yakındır?

- A) Hobbes'un bencilliğine
- B) Sartre'in varoluşçuluğuna
- C) Epiküros'un hazcılığına
- D) Proudhon'un anarşizmine
- E) Bergson'un sezgiciliğine

YGS 2015

15. Rousseau, yasa yapmanın ya da yasaları değiştirmenin Yunan kent devletlerinde olduğu gibi yani bütün halkın bir araya gelip istişare ederek sonra da oylayarak yapılması gerektiğine inanıyordu. Bu şekilde “genel irade” ortaya çıkmış oluyordu. Böylece her bireyin kendi istediği olmasa da bir bütün olarak toplum için iyi olanın uygulanacak olduğuna dair bir güven vardı. Bu tüm toplum için iyi olanın ortaya konacağına dair bir idrakın varlığı, halkın kendilerini yönetmek için seçtiği kişilere bu yasaları uygulamaya geçirme görevini verirken rahatlık sağlardı. Çünkü bütün halkın birlikte hareket ederek yaptığı bu yasalar herkesi mutlak olarak bağlamaktaydı.

Bu parça, siyaset felsefesinin aşağıdaki sorularından hangisinin sorgulanmasına örnek oluşturur?

- A) Bürokrasiden vazgeçilebilir mi?
- B) En mükemmel yönetim biçimi hangisidir?
- C) İktidar kaynağını nereden alır?
- D) Bireyin temel hakları nelerdir?
- E) Sivil toplumun anlamı nedir?

OGM
MATERYAL

SORU NO	CEVAP ANAHTARI
1.	C
2.	C
3.	E
4.	B
5.	B
6.	C
7.	E
8.	A
9.	A
10.	B
11.	B
12.	A
13.	D
14.	B
15.	C